

Załącznik
do Uchwały Nr XV/134/12
Rady Gminy Włocławek
z dnia 23 sierpnia 2012 r.

Plan Odnowy Miejscowości Wistka Królewska

GMINA WŁOCŁAWEK 2012

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP DO PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI – MOŻLIWOŚĆ ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI POPRZEZ WYKORZYSTANIE WSZYSTKICH JEGO WALORÓW.....	3
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA.....	7
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	10
2.1. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	10
2.2. DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	12
2.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	15
2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	16
2.5. GOSPODARKA I ROLNICTWO.....	17
2.6. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SPOŁECZNYCH – KAPITAŁ SPOŁECZNY.....	20
2.7. OBSZARY O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE AKTYWIZACJI I ROZWOJU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH	24
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA.....	24
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ	27
5. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI	34

1. Wstęp do Planu Odnowy Miejscowości – możliwość rozwoju miejscowości poprzez wykorzystanie wszystkich jego walorów

Plan Odnowy Miejscowości Wistka Królewska jest dokumentem określającym strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej oraz infrastruktury na lata 2013-2019. Opracowanie obejmuje swoim zakresem charakterystykę przyrodniczo-historyczną, inwentaryzację zasobów społecznych i infrastrukturalnych, analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju miejscowości, planowane przedsięwzięcia z szacunkowym kosztorysem i harmonogram rzeczowo- finansowy.

Głównym zadaniem Planu Odnowy Miejscowości jest stworzenie warunków do rozwoju analizowanej miejscowości poprzez optymalne wykorzystanie jej walorów. Do wdrożenia kluczowych inwestycji zaplanowanych w niniejszym dokumencie, gmina Włocławek potrzebuje zewnętrznych źródeł finansowania, gdyż aktualny budżet nie pozwala na pełne sfinansowanie przewidzianych do realizacji przedsięwzięć.

W ramach działań związanych z rozwojem i odnową wsi oraz poprawą ogólnego dobrobytu jej mieszkańców, możliwe jest wykorzystanie środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013. Środki na powyżej wymienione i im podobne cele, pochodzą bezpośrednio z Osi 3 PROW „*Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*”. W skład tej Osi wchodzi m.in. działania „*Odnowa i rozwój wsi*” oraz „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*”.

Podstawą prawną dla finansowania powyższych działań są:

- art. 56 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277/1 z 21.10.2005 r. z późn. zmianami);
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368/15 z 23.12.2006 r. z późn. zmianami).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

W ramach działania „*Odnowa i rozwój wsi*” możliwe jest pozyskanie środków finansowych na poprawę standardu życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi, a także promowanie obszarów wiejskich. Celem działania jest również umożliwienie rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. W ramach działania realizowane będą projekty dotyczące:

- budowy i modernizacji obiektów pełniących funkcje publiczne;
- kształtowania przestrzeni publicznej;
- budowy i modernizacji infrastruktury związanej z rozwojem funkcji sportowych i społeczno – kulturalnych;
- eksponowania i konserwacji lokalnych pomników historycznych, zabytków oraz miejsc pamięci.

Inwestycje mogą dotyczyć wszystkich miejscowości położonych w gminach wiejskich oraz miejscowości poniżej 5 tysięcy mieszkańców położonych w gminach miejsko – wiejskich lub miejskich. Aby jednak projekt mógł ubiegać się o przyznanie dofinansowania, wszystkie zawarte w nim inwestycje muszą być uwzględnione w Planie Odnowy Miejscowości.

W ramach działania „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*” środki skierowane są na rozwój infrastruktury technicznej obszaru wiejskiego. W zakres wchodzi zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa, gospodarka odpadów stałych, zaopatrzenie w energię elektryczną oraz szerokopasmowy dostęp do Internetu. Wymienione elementy infrastruktury wpływają bezpośrednio na rozwój społeczno-gospodarczy każdej miejscowości, co przyczynia się następnie do poprawy warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Wszystkie podejmowane działania, w ramach niniejszego Planu Odnowy Miejscowości, będą służyć przede wszystkim zachowaniu szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego wsi oraz rozwojowi tożsamości społeczności wiejskiej.

Wyznaczone w ramach niniejszego opracowania cele są zgodne z założeniami:

- Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 roku;
- Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Włocławskiego na lata 2007- 2013;
- Strategii Rozwoju Gminy Włocławek na lata 2009-2020.

Nadrzędnym (strategicznym) celem rozwoju Gminy Włocławek zapisanym w Strategii Rozwoju Gminy jest:

"Osiągnięcie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz aktywizacja społeczna i gospodarcza gminy"

Cel nadrzędny realizowany będzie poprzez cztery obszary działań:

1. Rozwój społeczny
2. Rozwój gospodarczy
3. Rozwój infrastruktury
4. Kształtowanie ładu przestrzennego

W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej w niezbędne jest przeprowadzenie licznych zmian w wielu dziedzinach funkcjonowania gminy. W Strategii Rozwoju Gminy Włocławek przyjęte zostały zadania mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców gminy oraz aktywizację społeczną i gospodarczą na terenie gminy poprzez realizację następujących działań:

- W ramach obszaru działań 1 - ROZWÓJ SPOŁECZNY

- 1.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
- 1.2 Upowszechnienie opieki przedszkolnej
- 1.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego - poprawa dostępności do szkolnictwa dla dorosłych
- 1.4 Wspieranie aktywności społecznej – rozwoju instytucji pozarządowych, organizacji, stowarzyszeń oraz inicjatyw mieszkańców o profilu kulturalnym, sportowym, społecznym
- 1.5 Rozwój działalności placówek kultury w kierunku poszerzania oferty i włączania w życie kulturalne jak największej części gminnej społeczności
- 1.6 Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na potrzeby szkół i lokalnych społeczności
- 1.7 Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu oraz rozwój infrastruktury i usług społeczeństwa informacyjnego oraz realizacja programu typu „e-gmina” („e-urząd”)
- 1.8 Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości ochrony zdrowia
- 1.9 Tworzenie przestrzeni publicznych przyjaznych dla osób niepełnosprawnych
- 1.10 Rozwój działalności służących integracji i rozwiązywaniu problemów niepełnosprawnych
- 1.11 Przygotowanie sfery usług publicznych do prognozowanego wzrostu liczebności ludności starszej
- 1.12 Poprawa bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy
- 1.13 Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych służących integracji lokalnych społeczności

- W ramach obszaru działań 2 - ROZWÓJ GOSPODARCZY

- 2.1 Kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych
- 2.2 Poprawa kwalifikacji zawodowych ludności

- 2.3 Aktywizacja zawodowa oraz kształtowanie postaw prozatrudnieniowych
- 2.4 Rozwój instytucji wsparcia przedsiębiorczości oraz otoczenia biznesu
- 2.5 Rozwój turystyki, w tym wykorzystanie walorów Zbiornika Włocławskiego, Lasów Gostyńsko-Włocławskich i podmiejskiego położenia
- 2.6 Promocja gminy

- W ramach obszaru działań 3 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

- 3.1 Osiągnięcie właściwych standardów i zapewnienie obsługi w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków (rozwój, remonty, rozbudowa, przebudowa, podnoszenie standardu sieci i urządzeń)
- 3.2 Osiągnięcie właściwych standardów i zapewnienie obsługi w zakresie gospodarki odpadami (w tym utylizacja azbestu)
- 3.3 Budowa i rozwój sieci gazowych
- 3.4 Rozwój proekologicznych systemów grzewczych
- 3.5 Rozwój elektroenergetyki oraz energetyki ciepłej wykorzystującej odnawialne źródła energii
- 3.6 Podejmowanie działań na rzecz zapewnienia normatywnego standardu dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych
- 3.7 Osiągnięcie i utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg gminnych. Rozbudowa systemu dróg gminnych
- 3.8 Zwiększenie liczby połączeń w komunikacji autobusowej (PKS oraz prywatnych przewoźników) miejscowości gminy z Włocławkiem i Płockiem
- 3.9 Realizacja systemu ścieżek i tras rowerowych o znaczeniu komunikacyjnym i turystycznym

- W ramach obszaru działań 4 - KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO

- 4.1 Aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy służąca kompleksowemu określeniu kierunków rozwoju i zagospodarowania gminy
- 4.2 Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- 4.3 Kształtowanie systemu ekologicznego gminy oraz działania prośrodowiskowe

W przygotowaniu tego opracowania udział brała tzw. Grupa Inicjatywna, w skład której wchodzi: Pan Grzegorz Kędziński – Radny Gminy Włocławek, Pani Wanda Wieczorek – Członek rady Sołeckiej, Pani Bożena Jankowska- członek Rady Sołeckiej, Pani Iwona Kowalska – członek rady Sołeckiej, Pani Magdalena Korpolak-Komorowska - Kierownik Referatu Budownictwa Inwestycji i Rolnictwa Urzędu Gminy Włocławek.

Niebagatelną rolę odegrała również cała społeczność lokalna, której członkowie wyrażali swoje opinie na temat potrzeb społeczności lokalnej wsi podczas organizowanych spotkań i konsultacji.

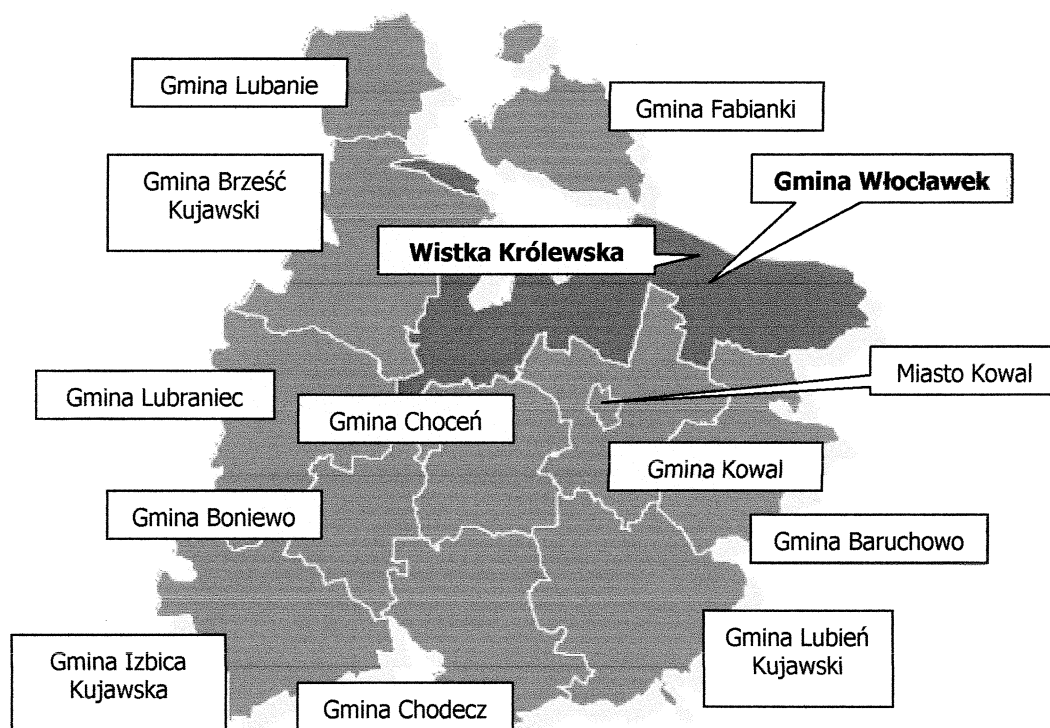

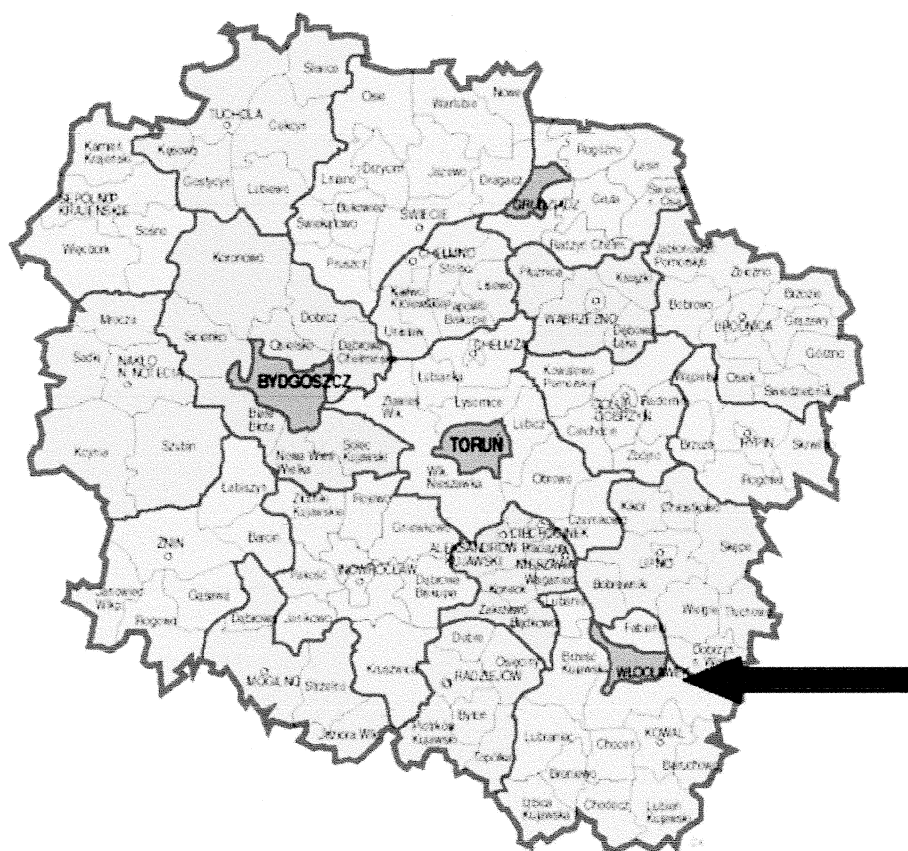
Charakterystyka miejscowości Wistka Królewska

POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Wistka Królewska administracyjnie przynależy do Gminy Włocławek, położonej w północno-wschodniej części powiatu włocławskiego w województwie kujawsko-pomorskim. Gmina sąsiaduje bezpośrednio z siedmioma gminami w województwie kujawsko-pomorskim (Fabianki, Lubanie, Brześć Kujawski, Lubraniec, Choceń, Kowal, Baruchowo) oraz dwiema gminami województwa mazowieckiego (Nowy Duninów, Brudzeń Duży – powiat płocki). Najważniejszym sąsiadem jest jednak główny ośrodek gospodarczy regionu – miasto powiatowe Włocławek.

Rys. 1. Położenie miejscowości Wistka Królewska oraz Gminy Włocławek na tle podziału administracyjnego powiatu

Ryc. 2 Położenie miejscowości Wistka Królewska na tle województwa kujawsko-pomorskiego.

Sołectwo Wistka Królewska usytuowane jest we wschodniej części gminy Włocławek. Od strony wschodniej, północnej i zachodniej sołectwo graniczy z Miastem Włocławek, od południowo-zachodu i południa z sołectwami: Smólnik, Ładne, Mursk (gmina Włocławek).

Przez wieś przebiega droga krajowa nr 62 łącząca Siemiatycze w województwie podlaskim z ze Strzelnem w województwie kujawsko – pomorskim. Miejscowość znajduje się w bezpośredniej bliskości rzeki Wisły.

Gmina Włocławek jest typowo podmiejską gminą, w której wiodącą funkcją jest rolnictwo, a uzupełniającymi leśnictwo, turystyka i usługi. Powierzchnia gminy Włocławek wynosi obecnie 22 062 ha, co stanowi 14,97 % obszaru powiatu włocławskiego (największa gmina powiatu). Gmina otacza miasto Włocławek od wschodniej, południowej i zachodniej strony zajmując łącznie powierzchnię około 220 km².

Gmina podzielona jest na 26 pomocniczych jednostek (sołectw), w tym sołectwo Wistka Królewska. Aktualnie gminę Włocławek zamieszkuje 7 001 osób (zameldowania na pobyt stały). Gęstość zaludnienia wyniosła tym samym ok. 28 osób/km² (przy średniej

gęstości zaludnienia powiatu 58 osób/km²). Dominującą formą użytkowania gruntów na terenie gminy są lasy, które zajmują około 49% ogólnej powierzchni. Udział powierzchni gruntów rolnych wynosi niecałe 32%, co jest jednym z najniższych wyników w powiecie. Związane jest to z dużym odsetkiem powierzchni zalesionej.

Sołectwo Wistka Królewska zamieszkują 202 osoby (zameldowania na pobyt stały), co stanowi 2,89 % liczby wszystkich mieszkańców gminy. Powierzchnia miejscowości wynosi 835 ha. Gęstość zaludnienia wynosi zatem ok. 24 os./km².

HISTORIA WSI I GMINY

Osadnictwo obszaru gminy Włocławek sięga swymi początkami epoki neolitu, poprzez kultury epoki brązu (głównie kulturę łużycką), kultury okresu halsztackiego, lateńskiego w epoce żelaza po wczesne średniowiecze i nowożytność. Największą liczbę punktów osadniczych powiązano z późnym średniowieczem oraz czasami nowożytnymi – osadami wiejskimi z XV-XVIII wieku.

Historia gminy związana jest w sposób bezpośredni z Włocławkiem – do połowy XIII w. był siedzibą kasztelani, natomiast od ok. 1124 r. był stolicą biskupstwa kujawskiego. Z Brześciem Kujawskim był swego czasu również siedzibą kasztelani przeniesionej z Włocławka, później zaś stolicą powiatu, a jednocześnie stolicą województwa brzeskiego. Od XIX wieku Włocławek odgrywa kluczową rolę w rozwoju gminy. Własność ziemską w poszczególnych miejscowościach na przestrzeni wieków ulegała zasadniczym zmianom. Największą stabilnością charakteryzowały się miejscowości Dębice, Gróbce, Kruszynek, Świętosław, Poddębice, które od XV do XIX wieku były własnością szlachecką oraz wsie Humin, Józefowo, Koszarowo i Modzerowo stanowiące majątek kościelny (do XIX wieku). Większość pozostałych wsi i osad często zmieniała swoich właścicieli i dzierżawców.

Wistka Królewska do XVII w. była dzierżawą starostwa kowalskiego, natomiast w XVIII w. stała się częścią królewskiej.

Nazwa wsi Wistka pochodzi od rzeki Wisły, pierwotna nazwa brzmiała Wisłka. W siedemnastym wieku istniała Wistka Maior, czyli Wistka Duża i Wistka Miner (Mała), obecnie Wistka Królewska i Wistka Szlachecka. Przed rokiem 1760 obie Wistki należały do starostwa kowalskiego.

W czasach zaboru pruskiego Wistki przeszły w ręce Niemców. Najpierw zostały oddane generałowi Blucherowi, później zakupił je rodzina Stronków, a w 1820 r. otrzymał je

w posagu tajny radca Ministerstwa Sprawiedliwości w Berlinie Karol Wilhelm von Ike, (później Ike-Duninowski).

Wistka Królewska w 1760 r. została oddana w dożywocie Zygmuntowi Kretkowskiemu, zaś po jego śmierci Antoniemu Gostomskiemu, obaj byli starostami duninowskimi.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Zasoby przyrodnicze

WARUNKI GLEBOWE

Gleby na obszarze gminy charakteryzują się dużym zróżnicowaniem genetycznym, co wynika z różnorodności geologicznej, zmienności stosunków wodnych oraz rzeźby terenu. Południowo-zachodnią część gminy zalegają gleby płowe zbudowane z glin piaszczystych i piasków gliniastych. W rolniczej przydatności należą do typu gleb średnio urodzajnych, dość zasobnych w składniki pokarmowe. Tworzą kompleksy żytnie bardzo dobre lub pszenne dobre, a miejscami bardzo dobre. Gleby o wysokich klasach bonitacyjnych (I-IIIb) zajmują ogółem na terenie gminy 2.236 ha, co stanowi ok. 34,7% użytków rolnych. Gleby o najlepszych klasach bonitacyjnych występują w zachodniej części gminy, tworząc duże i zwarte kompleksy. Północno-wschodnią część gminy stanowią zaś gleby rdzawe (określane również jako skrytobelicowe), charakteryzujące się ubóstwem w składniki pokarmowe dla roślin uprawnych. W klasyfikacji bonitacyjnej tego typu gleby należą do klas V-VI Rz. Natomiast w południowo-wschodniej części gminy występują gleby bielcowe (kwaśne ubogie w składniki pokarmowe), tworzące w rolniczej przydatności kompleks żytnio-łubinowy.

WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE I HYDROLOGICZNE

Cały teren gminy Włocławek leży w bezpośrednim dorzeczu Wisły, która dodatkowo stanowi jej naturalną północną granicę. Sieć hydrograficzna gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta choć występuje istotne zróżnicowanie obszarowe w zakresie gęstości rozmieszczenia. Wszystkie duże ciek i jeziora występują w obrębie pradoliny Wisły, natomiast na wysoczyźnie znajdują się jedynie nieliczne ciek pochodzenia antropogenicznego. Szczególne znaczenie dla obiegu wody i jej zasobów mają kompleksy

łąkowo-bagiennie. Obszary te wraz z towarzyszącymi im zbiornikami wód powierzchniowych tworzą system węzłów hydrologicznych, regulujących stosunki wodne na obszarze gminy.

Głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i potrzeby gospodarcze na terenie gminy są wody podziemne pochodzące z piaszczysto-żwirowych utworów czwartorzędowych. Występujący w obrębie wysoczyzny morenowej na głębokości 10-25 m p.p.t. drugi poziom wodonośny, stanowi podstawowe źródło zaopatrzenia ludności gminy. Aktualnie zatwierdzone zasoby wód pokrywają pięciokrotne obecne zużycie w systemie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Ukazuje to bardzo duże rezerwy umożliwiające wzrost zużycia wody bez poważniejszego naruszenia ich zasobów. Znaczna część obszaru gminy położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Doliny Wisły (GZWP), który stanowi obszar ochronny.

LASY, OCHRONA PRZYRODY

Gmina Włocławek wyróżnia się na tle powiatu włocławskiego jak również całego województwa kujawsko-pomorskiego wysokim wskaźnikiem lesistości na poziomie około 49% (dla porównania powiat włocławski 18,14 %, kujawsko-pomorskie 23,7%. Prawie całe zasoby powierzchni leśnej (ok. 93%) należą do Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwo Włocławek. Zwarte kompleksy leśne są skoncentrowane są głównie w centralnej i wschodniej części obszaru gminy. Dominującymi siedliskami są bór świeży i bór mieszany świeży. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna, która ma ponad 86% udziału. Przeciętny wiek drzewostanu kształtuje się na poziomie 62 lat.

OSOBLIWOŚCI PRZYRODNICZE MIEJSCOWOŚCI ORAZ NAJBLIŻSZEJ OKOLICY

Znaczna część obszaru gminy położona jest na obszarze Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, na terenie którego utworzono 3 rezerwy przyrody (1 ornitologiczny, 2 leśne). Ponadto lasy gminy Włocławek zostały objęte ochroną wchodząc w Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Gostynińsko-Włocławskie. Sąsiedztwo Wisły zdeterminowało dodatkowo położenie gminy w Krajowej Sieci Ekologicznej EKONET.

Obszar sołectwa Wistka Królewska leży poza obszarami i obiektami podlegającymi ochronie prawnej. Na terenie samej gminy zlokalizowano: pomniki przyrody, użytki ekologiczne, park krajobrazowy, rezerwy oraz obszary Natura 2000.

Na wschód od Wistki Królewskiej znajduje się **Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy (GWPK)**. Park ten został utworzony w 1979 roku. Położony jest w obrębie Kotliny Płockiej, obejmując część Pojezierza Gostynińskiego. Powierzchnia GWPK wynosi

38.950 ha, z czego 22.200 ha znajduje się w województwie kujawsko-pomorskim (gminy: Baruchowo, Kowal, Włocławek), a pozostała część w województwie mazowieckim (gminy Nowy Duninów, Łąck, Gostynin). GWPK jest ważnym elementem naturalnego korytarza ekologicznego łączącego Kampinoski Park Narodowy z Puszczą Bydgoską i dalej z Borami Tucholskimi. Siedziba Parku mieści się w Kowalu, a organizacyjnie GWPK tworzy Zespół Parków Krajobrazowych z Brudzeńskim Parkiem Krajobrazowym, który w całości położony jest w województwie mazowieckim. O atrakcyjności tego terenu decydują wyjątkowe walory krajobrazowe i wysokiej wartości walory przyrodnicze. Na terenie Parku występuje bogactwo form morfologicznych w tym rynny subglacjalne, ozy, poziomy terasowe Wisły. Z okresu postglacjalnego pochodzi jeden z największych w Polsce kompleks wydm śródlądowych. Na terenie GWPK znajduje się ponad 40 jezior, wśród których jest unikatowe w skali światowej jezioro Gościąż, z charakterystycznym uwarstwieniem osadów dennych (13 tysięcy par lamin osadów) rejestrujących 13 tysięcy lat historii zbiornika). Ponad 60% powierzchni GWPK zajmują lasy, wśród których dominują bory sosnowe i bory mieszane. Szacuje się, że w granicach Parku występuje około 800 gatunków roślin naczyniowych, spośród których około 180 to gatunki rzadkie w skali regionu, a około 50 objętych jest ochroną prawną, a wśród nich m.in. widłak gwieździsty, lilia złotogłów, sasanka łąkowa, naparstnica zwyczajna, storczyk szerokolistny. Wśród fauny GWPK najcenniejszą grupę stanowi ornitofauna, a zwłaszcza gatunki wodno - błotne. Występują tu m.in., umieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, bocian czarny, bąk, kulik wielki, żuraw, batalion, błotniak łąkowy i zbożowy, krwawodziób i derkacz.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

ZABYTKI HISTORYCZNE ORAZ ZABYTKI KULTURY

Na terenie gminy zachowały się historyczne układy przestrzenne wsi w Kruszynie i Skokach Dużych. Obiekty zabytkowe, które przetrwały do dziś nie powstały wcześniej niż w I ćw. XIX wieku. Do najstarszych należą założenia rezydencjonalne w Świętosławiu (XVIII/XIX w.) oraz Smółsku (I poł. XIX w.), Dębicach, Kruszynku i Wistce Królewskiej. W Kruszynie zachował się jedynie park jako pozostałość założeń dworsko-parkowych. Z obiektów użyteczności publicznej przetrwały budynki oraz zespoły szkół w Kruszynie, Ładne, Smólniku i Warząchewce, a także zespół dworca kolejowego w Warząchewce, wzniesione na przełomie 3. i 4. dekady XX w.

Budownictwo sakralne reprezentuje jedyny kościół w Kruszynie, który powstał na miejscu poprzednich obiektów sakralnych. Od 1324 r. do 1654 r. stał w tym miejscu kościół drewniany, w połowie XVII wieku wybudowano kościół murowany, który przetrwał do 1941 r. Obecny obiekt został zbudowany w latach 1955-1957. Budownictwo mieszkalne reprezentują w przeważającej mierze drewniane domy, z których najstarszy datowany jest na okres przed 1819 r. (dom nr 10 w Dąbiu Polskim), a najmłodsze – na ok. 1917 r. (dom nr 5 w Wójtowskiem).

Na terenie gminy znajdują się również 2 zabytkowe cmentarze. Obiekt z Kruszyna pochodzi z 3 ćw. XIX w. i jest związany z kościołem rzymsko-katolickim. W miejscowości Ładne zachował się cmentarz ewangelicko-augsburski, funkcjonujący w latach 1900-1920. Zabytkowe aleje drzew zachowały się na traktach komunikacyjnych Dębice – Ludwinowo oraz Kruszynek – Choceń.

Na terenie miejscowości Wistka Królewska znajduje się zespół dworsko – parkowy z poł. XIX (dwór murowany). Obiekt został wpisany do rejestru zabytków pod nr 282/A dnia 22.04.1991 r. We wsi znajduje się również stanowisko archeologiczne – ślady osadnictwa nowożytnego.

Brzydkie piękno

Bogactwem zabytkowej architektury pałacowo – dworskiej może poszczycić się wiele miejscowości skupionych wokół Włocławka. Należy do nich wieś Wistka Królewska ze swoim dworem murowanym z około połowy XIX wieku i parkiem dworskim z drugiej połowy XVII wieku. Dwór znajduje się około jednego kilometra od drogi Włocławek – Płock. Tak naprawdę z dworu niewiele już zostało, a i parku, oprócz kilku drzew też nie ma, a o istniejących kiedyś budynkach folwarcznych nie warto wspominać, bo spłonęły w 1921 r.

Wzniesienie owego dworu przypisuje się baronowi Ferdynandowi Wilhelmowi Ike, lub też jego synowi Karolowi Albrechtowi Ike, właścicielom dóbr duninowskich. Wraz z upływem lat zmieniali się kolejni właściciele dworu, w 1944 r. dobra przejął Skarb Państwa.

W budynku mieściła się szkoła, a od 1951 do 1970 roku siedziba Gminnej Rady Narodowej i ośrodek zdrowia. Od 1975 r. dwór przejął Urząd Gminy Włocławek i zaadaptował pomieszczenia na cele mieszkalne.

W 1996 r. dwór został sprzedany osobie prywatnej. Od tego czasu nie podjęto żadnych prac remontowych, dwór niszczał i przechodził z rąk jednych właścicieli prywatnych do drugich.

Dzisiaj dworek w Wistce Królewskiej, który w 1991 roku został wpisany do rejestru zabytków pod numerem 282/A.

Fot. 1. Dworek w Wistce Królewskiej.

Zasoby kulturowe okolic miejscowości Wistka Królewska:

- **Ładne (Mursk)**
  - Budynek dawnej szkoły i zbór ewangelicko – augsburski z 1896 r., obecnie budynek mieszkalny
  - Cmentarz ewangelicko – augsburski z pocz. XX w.
- **Smólnika**
  - Szkoła z 1929 r.
  - Budynek mieszkalny z 1929 r.
  - Szalet z 1929 r.
  - Budynek gospodarczy z 1929 r.
- **Józefowo**
  - Młyn wodny (obecnie elektryczny) z 1929 r., przebudowany po 1945 r.
  - Kaszarnia z 1936 r.
- **Przerytka**
  - Dom drewniany z 1918 r.
- **Modzerowo**
  - Kaplica ewangelicka, obecnie rzymskokatolicka z 1934 r.

2.3. Infrastruktura społeczna

OPIEKA ZDROWOTNA

Najbliższe placówki opieki medycznej znajdują się w mieście powiatowym Włocławku. Na terenie gminy działają również Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kruszynie oraz w Smólniku.

EDUKACJA

Na terenie miejscowości Wistka Królewska nie ma zlokalizowanych żadnych placówek dydaktycznych, w związku z czym dzieci muszą dojeżdżać do Smólnika, na terenie którego funkcjonuje Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka .

W obrębie gminy brakuje placówek kształcących na poziomie ponadgimnazjalnym. Najbliższe tego typu placówki znajdują się w mieście powiatowym Włocławku.

SPORT I REKREACJA

W Wistce Królewskiej brakuje obiektów i miejsc związanych ze sportem i rekreacją. Infrastruktura sportowo – rekreacyjna, z której korzystają mieszkańcy i która znajduje się na terenie gminy to np.:

- zespół boisk do piłki nożnej i siatkówki w Smólniku,
- boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkół w Kruszynie,
- boisko do piłki nożnej w Kruszynie,
- boiska nawierzchni z kostki polbruk do siatkówki i koszykówki w Smółsku, Łagiewnikach, Modzerowie, Dębie Polskim, Nowej Wsi, Świętosławiu,
- boisko o nawierzchni poliuretanowej do siatkówki, koszykówki i tenisa w Dębicach, Świętosławiu i Kruszynie

W Wistce Królewskiej znajduje się plac zabaw dla dzieci.

Fot. 2. Plac zabaw dla dzieci w Wistce Królewskiej.

2.4. Infrastruktura techniczna

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Gminę charakteryzuje korzystne położenie w stosunku do głównych szlaków komunikacyjnych o znaczeniu krajowym – przez teren gminy przebiegają 2 drogi krajowe, drogi wojewódzkie i rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych. Miejscowość Wistka Królewska położona jest przy drodze krajowej Nr 62 relacji Strzelno – Włocławek – Nowy Dwór Mazowiecki i dalej do Siemiatycz.

GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA

Gmina zaopatrzona jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną o łącznej długości odpowiednio 134,5 km (1645 przyłączy) i 11,8 km (345 przyłączy). Ponadto na terenie gminy zlokalizowanych jest około 250 przydomowych oczyszczalni ścieków w kilkunastu miejscowościach. Miejscowość Wistka Królewska podłączona jest do sieci wodociągowej. (64 przyłącza). Brak jest sieci kanalizacyjnej, ale w zamian gmina montuje przydomowe oczyszczalnie ścieków.

GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Włocławek nie posiada własnego wysypiska odpadów stałych. Odpady komunalne z terenu gminy są zabierane przez spółkę SANICO, która jest spółką miejską Miasta Włocławek. Spółka posiada własne nowoczesne wysypisko śmieci w Machnacu (gmina Brześć Kujawski), które przyjmuje odpady stałe produkowane na terenie powiatu włocławskiego i powiatu grodzkiego Włocławek, gdzie poddawane są procesowi segregacji, kompostowania i składowania.

ELEKTROENERGETYKA I ZAOPATRZENIE W GAZ

Zelektryfikowanie na terenie miejscowości Wistka Królewska oraz całej gminy Włocławek wynosi ok. 100%. Na terenie gminy nie ma sieci dostawczych gazu ziemnego. Mieszkańcy korzystają z gazu butlowego propan-butan, jednakże w planowaniu średniookresowym możliwe jest podłączenie miejscowości do sieci miejskiej Włocławka.

2.5. Gospodarka i rolnictwo

GOSPODARKA

W miejscowości brakuje podstawowych punktów usługowych. Prowadzona tu działalność skupia się na gospodarce leśnej. Miejscowość i jej okolice cechuje się jednak walorami turystycznymi, jest zapleczem dla kajakarstwa i żeglarstwa (Zbiornik Włocławski). Ośrodek wypoczynkowy „Hydrobudowy”, „Drumetu” i byłej „Saweny” należą do najważniejszych tego typu obiektów w okolicy Zbiornika Włocławskiego.

Najbliższym centrum usługowym jest Włocławek, do którego centrum z Wistki Królewskiej jest ok. 12 km.

Poziom przedsiębiorczości gminy Włocławek porównany na tle gmin wiejskich powiatu włocławskiego wydaje się być stosunkowo wysoki. Potwierdzeniem tej tezy są wskaźniki przedstawione w załączonej poniżej tabeli. Liczba podmiotów przypadająca na 1000 mieszkańców jest wyraźnie wyższa niż średnia dla całego powiatu oraz dla gmin wiejskich całego województwa. Drugi wskaźnik, liczba podmiotów przypadająca na 1 km², również wskazuje stosunkowo wysoki wynik, pomimo faktu, że gmina posiada największą powierzchnię w powiecie oraz prawie 50% powierzchni gminy zajmują lasy. Wyższy poziom przedsiębiorczości jest wynikiem podmiejskiego charakteru gminy – część firm z miasta

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

Włocławek lokuje swoje siedziby w obrębie gminy podmiejskiej ze względu na niższe koszty działalności (np. niższy koszt zakupu gruntu inwestycyjnego).

Tab. 1. Przedsiębiorczość w Gminie Włocławek na tle powiatu i województwa

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów na 1 km ²	Liczba podmiotów na 1000 mieszkańców
Jednostka miary	szt.	szt.	szt.
Gm. Włocławek	512	2,32	82,51
Pow. włocławski	5 532	3,75	64,89
Woj. Kuj.-pom. Gminy wiejskie	40 654	3,63	69,13

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, obliczenia własne w kolumnie 3 i 4

W obrębie gminy zauważa się stały wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W przeciągu 6 lat (2005-2010) liczba podmiotów wzrosła aż o 17,4 % (tab. 2). Najliczniejszą grupę stanowią firmy zajmujące się handlem i naprawami natomiast najbardziej pręźnie rozwijającymi się sekcjami są usługi związane z obsługą nieruchomości i prowadzeniem działalności gospodarczej budownictwem oraz przetwórstwem przemysłowym. Zauważa się niewielkie spadki w liczbie podmiotów zajmujących się transportem i gospodarką magazynową.

Tab. 2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON

Stan na 31 grudnia

LATA	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Podmioty razem						
ogółem	436	443	457	470	456	512
sektor publiczny	11	11	11	9	11	11
sektor prywatny	425	432	446	461	445	501
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo						
ogółem	39	36	39	41	44	48
Rybacktwo						
ogółem	5	4	4	4	4	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*						
ogółem	-	-	-	-	-	48
Przetwórstwo przemysłowe						
ogółem	44	42	45	44	37	44
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę						
ogółem	1	1	1	1	1	b.d.
Budownictwo						
ogółem	47	47	55	62	64	70
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osob. i dom.						
ogółem	124	124	127	130	120	132

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

Hotele i restauracje						
ogółem	18	18	17	18	15	16
Transport, gospodarka magazynowa i łączność						
ogółem	44	49	44	44	40	41
Pośrednictwo finansowe						
ogółem	9	8	8	8	5	7
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej						
ogółem	32	34	37	36	41	b.d.
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne						
ogółem	5	6	6	6	6	6
Edukacja						
ogółem	9	9	9	8	7	12
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna						
ogółem	21	22	22	24	27	24
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała						
ogółem	38	43	43	44	45	-
Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby*						
ogółem	-	-	-	-	-	39
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją*						
ogółem	-	-	-	-	11	14
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*						
ogółem	-	-	-	-	26	27

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

*PKD 2007

ROLNICTWO

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Włocławek, w której prawie 50% powierzchni zajmują lasy, wskazuje na typowo leśny charakter gminy (tab.10). Stosunek powierzchni użytków rolnych do powierzchni ogólnej na terenie miejscowości Wistka Królewska jest o niższy niż dla gminy Włocławek oraz dla powiatu włocławskiego i wynosi 18,74%.

W obrębie gminy prawie 58% gospodarstw ma powierzchnię w zakresie od 1 do 5 ha, a jedynie 18,8% ma powierzchnię przekraczającą 10 ha (tab.11). Większość gospodarstw prowadzi działalność tylko rolniczą, natomiast 13,8% gospodarstw prowadzi działalność również pozarolniczą. Głównym produktem rolniczym są ziemniaki (429 gospodarstw), żyto (312), pszenica ozima (303) oraz warzywa gruntowe (275). Większość gospodarstw nie prowadzi chowu zwierząt (553 gospodarstwa), reszta hoduje krowy (310), trzodę chlewną (251) i inne. Mniej niż połowa gospodarstw (38%) produkuje głównie na rynek.

2.6. Inwentaryzacja zasobów społecznych – kapitał społeczny

DEMOGRAFIA

Według danych Urzędu Gminy Włocławek, aktualnie gminę Włocławek zamieszkuje 7001 osób (zameldowania na pobyt stały), co stanowi 8,2% ludności powiatu (tabela 12). Średnia gęstość zaludnienia w gminie wyniosła 28 osób/km², przy średniej dla powiatu 58 osób/km². Wskaźnik feminizacji gminy w 2010 roku wykazywał wyrównanie proporcji mężczyzn i kobiet - na 100 mężczyzn przypadło 102 kobiety.

Sołectwo Wistka Królewska liczy 202 mieszkańców (2,89% ludności gminy Włocławek).

Podział wiekowy na terenie gminy wg grup ekonomicznych przedstawia poniższa tabela. Jak wynika z danych udział osób w wieku przedprodukcyjnym jest na podobnym poziomie. Inaczej kształtuje się udział osób czynnych zawodowo w wieku produkcyjnym. W miejscowości Wistka Królewska 66,8 % osób jest w przedziale wiekowym 19-65, dla gminy wskaźnik ten wynosi 67,6%. W wieku poprodukcyjnym na terenie gminy jest 11% osób, w Wistce Królewskiej 11,4 %.

Tab.12. Podział osób wg grup ekonomicznych – stan na 2012r.

Wyszczególnienie	Wistka Królewska	Gmina Włocławek
Wiek przedprodukcyjny	44 (21,8%)	1496 (21,4%)
Wiek produkcyjny	135 (66,8%)	4735 (67,6%)
Wiek poprodukcyjny	23 (11,4%)	770 (11,0%)

Źródło: UG Włocławek

Strukturę wskaźników demograficznych ludności gminy Włocławek, według danych GUS i UG Włocławek na koniec 2010 roku, przedstawiono w tabeli nr 12.

Tabela 13. Porównanie wskaźników demograficznych sołectwa Wistka Królewska

	Liczba ludności	Powierzchnia	Gęstość zaludnienia	Współczynnik feminizacji	Przyrost naturalny	Saldo migracji wewn.
Jednostka miary	os.	ha	os./km ²	nK/100M	os.	os.
m. Wistka Królewska*	202	-	-	-	-	-
gm. Włocławek	7 001	22 062	32	99	1,4	-14
p. włocławski	85 254	147 363	58	102	-1,3	-7

Źródło: GUS i dane UG Włocławek

*dane sołectwa Wistka Królewska i gminy Włocławek pochodzą z 2012 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

Tab. 14 Wskaźniki demograficzne dla gminy Włocławek na dzień 31.12..

Wyszczególnienie		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Wskaźnik obciążenia demograficznego							
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	60,2	59,7	56,8	56,4	54,8	54,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	57,0	58,8	60,4	61,5	64,0	65,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	21,9	22,1	21,4	24,5	21,4	21,4
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem							
w wieku przedprodukcyjnym	%	23,9	23,6	22,6	22,3	21,6	21,3
w wieku produkcyjnym	%	62,4	62,6	63,8	63,9	64,6	64,8
w wieku poprodukcyjnym	%	13,6	13,8	13,6	13,7	13,8	13,9
Ludność wskaźniki modułu gminnego							
ludność na 1 km ²	osoba	29	28	28	28	28	28
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	101	101	101	102	103	102
małżeństwa na 1000 ludności	para	5,2	6,6	6,7	6,8	7,8	6,1
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	10,3	10,6	9,3	13,0	11,2	12,0
zgony na 1000 ludności	osoba	10,3	10,6	11,3	11,8	9,5	10,6
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-0,6	-0,5	-2,0	1,2	1,7	1,4
saldo migracji	osoba	-39	-42	-18	16	-34	-14
liczba ludności	osoba	6331	6278	6231	6241	6210	6205

Źródło: dane GUS

Gmina Włocławek wyróżnia się generalnie ujemnym saldem migracji. Jedynie raz w badanym okresie, w 2008 roku, było ono dodatnie i wyniosło 16. W roku 2010 było to – 14. Problem spadku liczby mieszkańców pogłębia również utrzymujący się od kilku lat ujemny przyrost naturalny (dopiero od 2008 roku zauważa się lekki, nierokujący trwałości wzrost).

Należy zwrócić uwagę na negatywne zmiany w strukturze wiekowej mieszkańców. Występuje ciągły spadek liczby najmłodszej części społeczeństwa (w wieku przedprodukcyjnym), przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wskaźniki udziału poszczególnych ekonomicznych grup wiekowych w gminie są jednak korzystniejsze niż w przypadku średnich danych dla całego powiatu włocławskiego - odpowiednio 20,1 %, 63,7 % i 16,2 %.

Z analizy danych demograficznych zawartych w tabeli nr 13 wyciągnięto następujące wnioski:

1. Liczba mieszkańców gminy Włocławek jest względnie trwała różnice w liczbie w poszczególnych latach nie przekraczają 2%,
2. Zauważa się niepokojący trend starzenia się społeczeństwa, tzn. wyraźnie spada udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, wzrasta natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

3. Znacząco spada wartość wskaźnika ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym z 60,2 w 2005 r. do 54,3 w 2010 r.
4. przyrost naturalny wykazuje wartość dodatnią od 2008 r.
5. od kilku lat zauważa się wysoki minusowy wynik salda migracji, z wyjątkiem roku 2008

WYKSZTAŁCENIE LUDNOŚCI

Porównanie poziomu wykształcenia ludności gminy na tle powiatu włocławskiego oraz województwa ukazuje podobny niezbyt korzystny podział (tab. 15). Osoby legitymujące się wykształceniem podstawowym oraz zasadniczym zawodowym stanowią aż 71,9% analizowanej ludności. Porównanie wyniku do województwa kujawsko-pomorskiego – 59,3%, ukazuje dużą różnicę w poziomie wykształcenia mieszkańców. Tak niski poziom stanowi poważny problem społeczny, który rzutuje między innymi na tempo rozwoju gminy. Jedynymi pozytywnymi wskaźnikami są wyższy niż w powiecie odsetek ludności z wykształceniem wyższym oraz niższy odsetek z wykształceniem podstawowym nieukończonym oraz bez wykształcenia.

Tabela 15. Poziom wykształcenia ludności Gminy Włocławek na tle województwa i powiatu

OBSZAR	WYKSZTAŁCENIE						
	Wyższe	Policealne	Średnie ogólnokształcące	Średnie zawodowe	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia
Województwo kujawsko-pomorskie	144 957	47 174	141 385	315 255	470 106	551 851	51 421
	8,4	2,7	8,2	18,3	27,3	27,3	3,0
Powiat włocławski	2 930	1 421	3 924	8 947	18 174	31 087	4 432
	4,13	2,00	5,53	12,62	25,63	43,84	6,25
Gmina Włocławek	271	95	239	590	1 424	2 358	283
	5,15	1,81	4,54	11,22	27,07	44,83	5,38

Źródło: GUS (dane Narodowy Spis Powszechny z 2002 r.)

BEZROBOCIE

Porównując stopę bezrobocia do danych dla województwa i całego kraju, łatwo zauważyć wysoką różnicę wskazującą na niekorzyść powiatu włocławskiego – jest ona średnio wyższa o ok. 10 pkt od stopy dla województwa oraz wyższa o 13-14 pkt od stopy obliczonej dla całego kraju.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

Tabela 16. Porównanie stopy bezrobocia dla powiatu włocławskiego do województwa i kraju

Stopa bezrobocia	Styczeń 2007	Styczeń 2008	Styczeń 2009	Styczeń 2010	Styczeń 2011	Styczeń 2012
Polska	15,1	11,7	10,4	12,7	13,1	13,2
Kujawsko-Pomorskie	19,5	15,5	14,4	16,7	17,8	17,7
Powiat włocławski	25,7	22,9	22,0	24,6	27,0	27,8

Źródło: WUP w Toruniu

Tabela 17. Liczba pracujących i bezrobotnych w Gminie Włocławek w latach 2007 - 2010

wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010
Pracujący wg płci				
ogółem	982	1155	1342	1146
mężczyźni	576	797	939	790
kobiety	406	358	403	356
Bezrobotni zarejestrowani wg płci				
ogółem	491	480	626	693
mężczyźni	188	202	295	317
kobiety	303	278	331	376

Źródło: dane GUS

Tabela nr 17 ukazuje rzeczywisty trend zmian liczby osób pracujących oraz bezrobotnych w gminie Włocławek. Pod względem zatrudnienia najlepiej wypadł rok 2009, od roku 2010 spada liczba zatrudnionych. Liczba bezrobotnych ogółem rośnie od 2008 r., przy czym liczba bezrobotnych mężczyzn rośnie cały czas, tj. od 2007 r.

2.7. Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie aktywizacji i rozwoju kontaktów społecznych

Plac zabaw – jako centrum rekreacyjno-sportowe miejscowości Wistka Królewska – bez wątpienia odgrywa znaczącą rolę w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej w zakresie aktywizacji i rozwoju kontaktów społecznych. Jest to szczególnie istotne miejsce dla najmłodszych mieszkańców sołectwa. Służy nie tylko zwiększeniu aktywności ruchowej dzieci, ale również sprzyja integracji wśród rówieśników. Poza tym plac zabaw stanowi bardzo ważny element w rozwoju każdego dziecka – pozytywnie wpływa zarówno na jego rozwój fizyczny, jak i psychiczny. W ramach wypełnienia zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji planowany jest remont świetlicy wiejskiej, która będzie pełnić centrum kulturalne wsi. Obiekt tego typu przyczyni się znacząco do podniesienia atrakcyjności tego miejsca dla mieszkańców Wistki Królewskiej i okolic, dzięki czemu można liczyć na większą integrację.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Wistka Królewska

W wyniku przeprowadzonych dyskusji z mieszkańcami i grupą inicjatywną na temat stanu obecnego oraz wizji rozwoju miejscowości Wistka Królewska, wysunięto następujące wnioski:

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
<i>Co wyróżnia miejscowość Wistka Królewska?</i>	bliskie położenie Miasta Włocławek	<i>Co ma wyróżniać miejscowość Wistka Królewska?</i>	budownictwo jednorodzinne wraz z bazą sportową
<i>Jakie funkcje pełni miejscowość?</i>	rolniczą	<i>Jakie funkcje ma pełnić miejscowość?</i>	Zaplecze mieszkalne dla miasta Włocławek

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

<i>Kim są mieszkańcy miejscowości?</i>	1. rolnicy 2. pracownicy fizyczni 3. bezrobotni 4. biznesmeni, przedsiębiorcy	<i>Kim mają być mieszkańcy?</i>	Bez zmian
<i>Co daje utrzymanie mieszkańcom miejscowości?</i>	1. sprzedaż produktów rolnych 2. praca	<i>Co ma dawać utrzymanie mieszkańcom?</i>	1. praca przemysłowa 2. praca zawodowa
<i>Jak zorganizowani są mieszkańcy miejscowości?</i>	Koło gospodyń wiejskich	<i>Jak mają być zorganizowani mieszkańcy?</i>	1. Stowarzyszenia 2. Kluby sportowe
<i>W jaki sposób mieszkańcy rozwiązują swoje problemy?</i>		<i>W jaki sposób mieszkańcy mają rozwiązywać swoje problemy?</i>	
<i>Jak wygląda miejscowość Wistka Królewska?</i>	1. Teren zabudowany istniejącą zabudową siedliskową, dalszą rozbudowę w pewnym sensie uniemożliwia wał przeciwpowodziowy rzeki Wisły	<i>Jak ma wyglądać miejscowość Wistka Królewska?</i>	1. Teren zabudowy mieszkalnej
<i>Jakie obyczaje i tradycje są pielęgnowane?</i>	Brak	<i>Jakie obyczaje i tradycje mają być pielęgnowane?</i>	1. Dożynki, 2. święto lata
<i>Jak wyglądają obejścia?</i>	1. Stare – zaniedbane, ale schludne 2. Nowe - estetyczne	<i>Jak mają wyglądać obejścia?</i>	1. estetycznie 2. schludnie 3. nowocześnie
<i>Jaki jest stan otoczenia i środowiska?</i>	Lasy, rzeka Wisła	<i>Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?</i>	
<i>Jakie jest rolnictwo?</i>	Tradycyjne, słabo rozwinięte z uwagi na słabą klasę gleby	<i>Jakie ma być rolnictwo?</i>	bez zmian z przewagą rolnictwa ekologicznego

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

<i>Jakie są powiązania komunikacyjne?</i>	KPTS Włocławek – Płock poprzez drogę krajową Włocławek – Płock	<i>Jakie mają być powiązania komunikacyjne?</i>	Uruchomienie regularnej linii MPK
<i>Co proponujemy dzieciom i młodzieży?</i>	plac zabaw	<i>Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?</i>	Boisko piłkarskie, plac zabaw, korty tenisowe

Ocenę mocnych i słabych stron miejscowości przygotowano w formie analizy SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Bliskość ważnych szlaków komunikacyjnych (drogi krajowej Nr 62) • Sąsiedztwo dużego miasta Włocławka oraz ośrodka lokalnego Brześcia Kujawskiego i Kowala • Środowisko naturalne • Dostęp do sieci wodociągowej • Cmentarz komunalny • Bycie zapleczem dla działalności rekreacyjnej i żeglarskiej Zbiornika Włocławskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostatecznej obsługi handlowo-usługowej mieszkańców • Brak systemu kanalizacji zbiorczej • Niska klasa gleb • Brak bazy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży • Brak placówki edukacyjnej na poziomie podstawowym, ponadpodstawowym i ponadgimnazjalnym • Brak przychodni lekarskiej i punktu aptecznego • Mała atrakcyjność turystyczna miejscowości
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie funduszy strukturalnych • Budowa dróg i chodników • Budowa oświetlenia drogowego • Budowa systemu kanalizacji zbiorczej lub indywidualnych oczyszczalni ścieków – współpraca w tym zakresie z Miastem Włocławek • Wzrost działalności pozarolniczej (agroturystyka) • Rozwój rolnictwa ekologicznego • Rozwój oferty rozrywki i edukacji dla mieszkańców miejscowości (w tym m.in. budowa boiska do koszykówki i siatkówki, wyposażenie placu zabaw) • Bycie zapleczem mieszkaniowym dla Włocławka 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt małe środki finansowe na rozwój infrastruktury technicznej (drogi, gospodarka wodno-ściekowa) • Niska opłacalność produkcji rolnej związana ze spadkiem cen skupu, spadkiem poziomu dopłat dla działalności rolniczej • Odływ młodych i wykształconych ludzi do pobliskich ośrodków miejskich • Utrzymanie wysokiego bezrobocia • Zagrożenie powodziowe ze strony Wisły

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Mieszkańcy miejscowości Wistka Królewska liczą na podjęcie działań, które docelowo mają zapewnić trwały rozwój miejscowości. Działania te powinny być skoncentrowane na wykorzystaniu mocnych stron sołectwa oraz szans, jakie płyną z otoczenia zewnętrznego. Takie podejście pozwoli zniwelować wiele zidentyfikowanych na terenie miejscowości słabych stron oraz zneutralizować bądź odsunąć chociaż część zagrożeń.

W związku z powyższym władze gminne podjęły decyzję o realizacji przedsięwzięć zmierzających do odnowy społecznych i kulturowych więzi społeczności lokalnej w oparciu o spójny wewnętrznie i zaakceptowany przez mieszkańców miejscowości Wistka Królewska plan działań, który można nazwać Planem Odnowy Miejscowości Wistka Królewska.

W niniejszym rozdziale dokonano charakterystyki zadań przewidzianych do realizacji zarówno ze środków własnych, jak i ze środków zewnętrznych – przy współudziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 w ramach Osi 3 Programu „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowania gospodarki wiejskiej”, Osi 4 Leader + przy współpracy z Lokalną Grupą Działania Dorzecze Zgłowiączki. Planowane jest również finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych ze środków rządowych (Program rozwoju dróg lokalnych), środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pożyczek i kredytów m.in. z Banku Ochrony Środowiska. Ponadto do realizacji projektów z zakresu szkoleń oraz doradztwa przewiduje się również wykorzystanie środków z programu PO Kapitał Ludzki (PO KL).

Poniżej wyszczególniono i scharakteryzowano poszczególne zadania:

Zadanie 1.1. Urządzenie terenów zielonych w miejscowości Kruszyn, remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Wistka Królewska oraz przebudowa boiska sportowego w miejscowości Nowa Wieś

Cel: Kształtowanie centrum miejscowości Wistka Królewska i integracja jej mieszkańców

Opis / przeznaczenie:

W ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego zaplanowano remont świetlicy wiejskiej.

Zakres prac obejmuje:

- roboty rozbiórkowe dachu, więźby, stolarki i podłóg,
- zamurowanie części otworów,
- wykonanie nowej więźby, pokrycia dachowego, stropów, komina, podłóg, tynków, częściowo boazerii,
- montaż kominka,
- wydzielenie pomieszczeń na kuchnię i WC,
- ocieplenie podpodłogowe i stropu,
- wykonanie nowych przyłączy wodno – kanalizacyjnych i energii,
- montaż przydomowej oczyszczalni ścieków,
- wykonanie schodów zewnętrznych z podestem,
- wykonanie dojścia z polbrukiu.

Kwota inwestycji / Źródło finansowania:

Przewidywany koszt inwestycji wyniesie 131 744,62 zł brutto. Koszty te pokryte zostaną ze środków własnych Gminy oraz planowane jest wnioskowanie o środki w ramach PROW 2007-2013.

Zadanie 1.2.: Budowa oświetlenia ulicznego

Cel: Kształtowanie centrum miejscowości Wistka Królewska i integracja jej mieszkańców

Opis / przeznaczenie:

W ramach zadania planuje się instalację oświetlenia ulicznego w obrębie miejscowości, w tym w centrum wsi. Prawidłowe oświetlenie pasa drogowego niewątpliwie wpływa na podniesienie poziomu bezpieczeństwa na drodze w porze nocy. Ponadto oświetlenie podniesie również komfort zamieszkania w Wistce Królewskiej oraz wpływa na poprawę estetyki przestrzeni miejscowości.

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 50.000,00 zł. Koszty zostaną pokryte ze środków własnych Gminy.

Zadanie 1.3.: Urządzenie placu zabaw wraz z boiskiem do koszykówki i siatkówki

Cel: Kształtowanie centrum miejscowości Wistka Królewska i integracja jej mieszkańców

Opis / przeznaczenie:

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

Powstała w wyniku wdrożenia przedmiotowego zadania inwestycyjnego infrastruktura, będzie stanowiła podstawę rekreacyjno-kulturalnego centrum wsi. Docelowo przyczyni się do wzrostu aktywności społeczności lokalnej w sferze sportowo-rekreacyjnej oraz do zwiększenia poziomu integracji wszystkich mieszkańców miejscowości Wistka Królewska. Warto również zaznaczyć, iż realizacja tego zadania będzie miała szczególnie pozytywny wpływ na najmłodszych mieszkańców Wistki Królewskiej. Dzięki budowie boiska sportowego wzbogaceniu ulegnie oferta form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, co zmniejszy ryzyko powstawania patologii społecznych i być może ograniczy zjawisko ucieczki młodych osób do większych ośrodków miejskich. Dodatkowo, wdrożenie przedmiotowego zadania inwestycyjnego pozytywnie wpłynie na poprawę estetyki przestrzeni miejscowości

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 150.000,00 zł. Koszty zostaną pokryte ze środków własnych Gminy oraz ze środków unijnych.

Zadanie 2.1.: Budowa chodnika w miejscowości Modzerowo-Wistka Szlachecka – Mostki

Cel: Rozwój infrastruktury technicznej w miejscowości Wistka Królewska

Opis / przeznaczenie:

W ramach niniejszego zadania przewiduje się budowę 800 mb chodnika w miejscowości Wistka Królewska. Wykonanie chodnika podniesie bezpieczeństwo na terenie miejscowości, w tym pieszych, rowerzystów i zmotoryzowanych. Ponadto wybudowany chodnik podniesie atrakcyjność zamieszkania w Wistce Królewskiej i wpłynie na poprawę estetyki przestrzeni miejscowości.

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 360.000,00 zł. Koszty zostaną pokryte ze środków własnych Gminy oraz będą współfinansowane z GDDKiA.

Zadanie 2.2.: Przebudowa drogi w miejscowości Wistka Królewska

Cel: Rozwój infrastruktury technicznej w miejscowości Wistka Królewska

Opis / przeznaczenie:

W ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego przewiduje się przebudowę dróg na w miejscowości Wistka Królewska. Realizacja inwestycji korzystnie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na terenie miejscowości, co pozytywnie wpłynie na rozwój wsi o, poprawi

komfort podróżowania mieszkańców na co dzień z niej korzystającej jak i przejezdnych. spowoduje również zwiększenie atrakcyjności zamieszkania w Wistce Królewskiej oraz na poprawę estetyki przestrzeni miejscowości.

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 504.000,00 zł.

Zadanie 2.3.: Przebudowa drogi w Miejscowości Mostki

Cel: Rozwój infrastruktury technicznej w sołectwie Wistka Królewska

Opis / przeznaczenie:

W ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego przewiduje się przebudowę dróg na w miejscowości Mostki w kierunku Wisły. Realizacja inwestycji korzystnie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na terenie miejscowości, zwiększenie atrakcyjności zamieszkania w oraz na poprawę estetyki przestrzeni miejscowości.

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 50.000,00 zł. Koszty zostaną pokryte ze środków własnych Gminy.

Zadanie 2.4.: Przebudowa drogi w miejscowości Wistka Królewska (wokół pałacu)

Cel: Rozwój infrastruktury technicznej w miejscowości Wistka Królewska

Opis / przeznaczenie:

W ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego przewiduje się przebudowę dróg na w miejscowości Wistka Królewska – wokół pałacu. Realizacja inwestycji korzystnie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na terenie miejscowości, zwiększenie atrakcyjności zamieszkania w oraz na poprawę estetyki przestrzeni miejscowości.

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 100.000,00 zł.

Zadanie 2.5.: Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel: Rozwój infrastruktury technicznej miejscowości Wistka Królewska

Opis / przeznaczenie:

W ramach przedmiotowego zadania inwestycyjnego przewiduje się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Rozwój infrastruktury technicznej wpłynie na podniesienie jakości

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

życia mieszkańców na terenie miejscowości, zwiększenie atrakcyjności zamieszkania w Wistce Królewskiej poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej.

Kwota inwestycji / źródło finansowania:

Koszt inwestycji zaplanowano wstępnie na ok. 100.000,00 zł. Koszty zostaną pokryte ze środków własnych Gminy oraz planowane jest wnioskowanie o środki zewnętrzne w ramach kolejnej alokacji środków unijnych .

Poniżej zaprezentowany został arkusz planowania Odnowy Miejscowości Wistka Królewska, zawierający kluczowy priorytet rozwojowy, cele i listę projektów planowanych w przyszłości. Układ priorytetów i projektów jest zgodny z wizją mieszkańców Wistka Królewska, jak również Grupy Inicjatywnej Planu.

1.	2.	3.	4.	5.	6.			7.	8.	9.
PRIORYTETY	CEL	PROJEKT	RANKING	OKRES REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ [zł]			INNE ŚRODKI	KOSZT (brutto)	
					BUDŻET GMINY	PROW RPO PO KL				
Poprawa warunków życia oraz integracja mieszkańców	1. Kształtowanie centrum miejscowości Wistka Królewska i integracja jej mieszkańców	1.1. Urządzenie terenów zielonych w miejscowości Kruszyn, remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Wistka Królewska oraz przebudowa boiska sportowego w miejscowości Nowa Wieś	1	2013-2015	25% 51 412,62 zł	75%* 80.332,00 zł (PROW)			131 744,62	
		1.2. Budowa oświetlenia drogowego	2	2013-2015	X				50 000,00	
		1.3. Urządzenie placu zabaw wraz z boiskiem do koszykówki i siatkówki	3	2014-2015	X	X			150 000,00	
		2.1. Budowa chodnika w miejscowości Modzerowo-Wistka Szlachecka – Mostki	2	2013-2016	X		X		360 000,00	
		2.2. Przebudowa drogi w miejscowości Wistka Królewska	3	2013- 2015	X				504 000,00	
		2.3. Przebudowa drogi w miejscowości Mostki (w kierunku Wisły)	2	2015-2016	X				50 000,00	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WISTKA KRÓLEWSKA

		2.4. Przebudowa drogi w miejscowości Wistka Królewska (wokół pałacu)	2	2015-2016	X				100.000,00
		2.5. Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków	2	2013-2019	X				100.000,00

* wartość procentowa od kwoty netto (koszt kwal.)

5. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Wistka Królewska rozpocznie się od wprowadzenia go w życie uchwałą Rady Gminy. Plan Odnowy jest dokumentem planistycznym powiązany i zgodnym z innymi dokumentami planowania strategicznego na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

Wdrażanie Planu opiera się również o stanowiska w gminie ds. inwestycji, gospodarki przestrzennej, które to: przygotowują dokumentację formalno-prawną, zarządzają planem zgodnie z zasadą zintegrowanego działania, przygotowują wójtowi informacje dotyczące etapów realizacji podejmowanych zadań inwestycyjnych.

Plan Odnowy Miejscowości Wistka Królewska ma charakter otwarty, tzn. że w przypadku wystąpienia czynników natury społecznej, gospodarczej czy prawnej może ulec zmianom lub uzupełnieniu. Zmiany wprowadza się na drodze stosownej uchwały Rady Gminy. W tym celu należy powołać zespół ds. monitorowania planu i rejestrowania propozycji zmian w Planie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Włocławek

Tomasz Karkosik